

1. Testa nosaukums

GLIKOZE PLAZMĀ

2. Angļu val. - *Glucose*

3. Īss raksturojums

Glikoze nodrošina šūnu enerģētiskos procesus ATF veidā. Galvenais glikozes avots ir ciete, saharoze un glikogēna rezerves aknās, kā arī sintēzes reakcijas no aminoskābēm un laktāta.

Insulīna iedarbībā glikozes koncentrācija asinīs samazinās, bet pārējie hormoni – glikagons, kortizols, adrenalīns, augšanas hormons un tiroksīns – glikozes koncentrāciju paaugstina.

4. Metode - fermentatīvā heksokināzes metode.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums - pelēks stobriņš ar Na fluorīdu.
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
 - istabas temperatūrā (15-25 °C) plazma - 24 stundas;
 - ledusskapī (2-8 °C) plazma - 7 dienas.
- Izmeklējamais materiāls - plazma.

6. Referentās vērtības

Tukšā dūšā:

3,30-5,89 mmol/l

Glikozes slodzes tests

Pieaugušajiem: 75 g glikozes + 250 līdz 300 ml ūdens, jāizdzer 5 minūšu laikā

Bērniem: 1,75 g glikozes/kg (maksimāli līdz 75 g)

Jānosaka glikozes līmenis plazmā tukšā dūšā un 2 stundas pēc glikozes ieņemšanas.

	Glikoze plazmā tukšā dūšā (mmol/l)	Glikoze plazmā 2 h pēc glikozes slodzes (mmol/l)
Norma	< 6,1	< 7,8
Glikozes tolerances traucējumi	6,1-7,0	7,8-11,1
Cukura diabēts	≥ 7,0	≥ 11,1

Grūtniecēm

Tukšā dūšā <5,1 mmol/l

Pēc 60 min. <10,0 mmol/l

Pēc 120 min. <8,5 mmol/l

7. Ietekmējošie faktori

↓ Anaboliskie steroidi (diabēta slimniekiem), antihistamīna preparāti, etanols.

↑ AKTH, kortikosteroīdi, estrogēni, adrenalīns, perorālie kontraceptīvie preparāti.

8. Novirzes no normas

↑ Cukura diabēts, glikozes tolerances traucējumi.

Fiziska slodze, stress.

Feohromocitoma, tireotoksikoze, akromegālija, Kušinga sindroms.

Akūts un hronisks pankreatīts, cistiskā fibroze, tumori.

Insults, miokarda infarkts.

Hroniskas nieru slimības.

Hroniski hepatīti.

↓ Pankreatisko šūnu audzēji, glikagona deficīts.

Virsnieru audzēji, fibrosarkoma, kuņģa karcinoma.

Aknu bojājumi.

Adisona slimība, hipotireoze, hipopituitārisms.